

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 *Titlul proiectului de act normativ*

**LEGE privind aprobarea ORDONANȚEI DE URGENTĂ
pentru completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al
României**

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii actului normativ*

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Administrației Prezidențiale

2.2. Descrierea situației actuale

2.2.1. Administrația Prezidențială este o instituție publică, care funcționează în baza dispozițiilor *Legii nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Președintelui României*, republicată, cu personalitate juridică proprie, aflată la dispoziția Președintelui României pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, având și calitatea de ordonator principal de credite.

În conformitate cu prevederile art. 60 - 70 din *Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României*, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 29/2000*), administrarea decorațiilor din sistemul național este încredințată Cancelariei Ordinilor, care funcționează ca un compartiment în cadrul Administrației Prezidențiale.

Achiziția efectivă a elementelor componente ale sistemului național de decorații se realizează prin structurile de specialitate din cadrul Secretariatului General al Administrației Prezidențiale, în baza documentației primite de la Cancelaria Ordinilor.

2.2.2. Până în prezent toate elementele ce compun sistemul național de decorații au fost executate numai de către Regia Autonomă „Monetăria Statului”, care este și posesoarea matrițelor, dispozitivelor și verificatoarelor aferente acestor decorații.

De altfel, Monetăria Statului execută din anul 1935 toate decorațiile statului român și are ca obiect de activitate această operațiune, fiind reglementată inclusiv prin *H.G. nr. 231/1991 privind înființarea regiilor autonome Monetăria Statului și Imprimeria Bancii Naționale a României*.

Astfel, la art. 3 din hotărâre se prevede că *"Obiectul de activitate al Regiei autonome "Monetăria Statului" îl constituie: (...)*

- ***fabricarea de ordine, medalii, decorații, plachete și însemne ale statului român;***
- *fabricarea ștampilelor din cauciuc, a sigiliilor metalice, a pieselor și matrițelor timbru sec ce poartă pe ele stema României și alte semne specifice fiecărei instituții solicitante; (...)"*,

iar la art. 1 al Regulamentului de organizare și funcționare a Regiei autonome "Monetăria Statului" din 29.03.1991, aprobat prin aceeași hotărâre, se prevede că

*"Art. 1. - Regia autonomă "Monetăria statului" funcționează în subordinea Băncii Naționale a României și asigură fabricarea monedei metalice pentru satisfacerea nevoilor de numerar ale statului, emiterea și **fabricarea de ordine, medalii, decorații, plachete și însemne ale statului român, sigiliilor metalice, prelucrarea aurului, argintului și aliajelor sale pentru întreaga industrie, pentru bijuterii cu metalele prețioase puse la dispoziție de către stat, sau de populație, a ștampilelor din cauciuc cu stema țării și a însemnelor heraldice specifice.**"*

Astfel, este evident că scopul pentru care a fost înființată această regie autonomă din subordinea Băncii Naționale a României a fost, *în esență*, fabricarea monedei pentru satisfacerea nevoilor de numerar ale statului, precum și **emiterea și fabricarea de ordine, medalii, decorații, plachete și însemne ale statului român.**

2.2.3. Reglementări care fac trimitere la Regia Autonomă „Monetăria Statului” există în trei acte normative, toate aflate în vigoare:

- a) în ceea ce privește Ordinul „Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989”, art. 6, teza finală din *Legea nr. 1/1996 privind instituirea Ordinului „Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989”* prevede că „(...)Însemnul ordinului se confecționează de către Regia Autonomă «Monetăria Statului»”;
- b) în ceea ce privește Ordinul „Steaua României”, *Ordonanța de urgență nr. 11/1998 pentru instituirea Ordinului Steaua României*, republicată, cu modificările ulterioare, prevede la art. 25 din Anexă – Regulamentul Ordinului „Steaua României” că „Însemnul Ordinului național Steaua României se confecționează de către Regia Autonomă «Monetăria Statului»”;
- c) în ceea ce privește Medalia comemorativă „150 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu”, *Ordonanța de urgență nr. 194/1999 privind instituirea medaliei comemorative 150 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu* prevede, la art. 11, alin. (1) din Anexă – Regulamentul pentru aplicarea acesteia, următoarele: „(1)Confecționarea medaliilor se face de către Regia Autonomă «Monetăria Statului»”, la comanda Cancelariei Ordinelor.”

Prevederile legale menționate mai sus sunt singurele care reglementează faptul că Regia Autonomă „Monetăria Statului” are exclusivitate în confecționarea decorațiilor statului român.

2.2.4. În lipsa unei prevederi legale exprese care să stipuleze **în mod unitar** dreptul exclusiv al Regiei Autonome "Monetăria Statului" în ceea ce privește fabricarea elementelor ce compun sistemul național de decorații, contractele pentru confecționarea acestora au fost atribuite de către Administrația Prezidențială, în calitate de Autoritate Contractantă, începând¹ cu anul 2007, **în baza unor proceduri de licitație publică deschisă, care au durat o perioadă considerabilă de timp și la care, în permanență, s-a prezentat un singur ofertant: Regia Autonomă "Monetăria Statului".**

Din istoricul relevant al acestor licitații derulate de Administrația Prezidențială rezultă în mod evident faptul că lipsește concurența de pe piața de profil, întrucât **doar Regia Autonomă "Monetăria Statului" deține capacitatea tehnică de a produce elementele constitutive ale sistemului național de decorații.**

Mai mult, în conformitate cu textele actelor normative anterior invocate, suntem și în situația de protecție a unor drepturi exclusive, întrucât numai Regia Autonomă "Monetăria Statului" este autorizată pentru emiterea și fabricarea de ordine, medalii, decorații, plachete și însemne ale statului român, a ștampilelor din cauciuc cu stema țării și a însemnelor heraldice specifice.

2.2.5. În prezent, între Administrația Prezidențială și Regia Autonomă "Monetăria Statului" sunt în derulare trei acorduri-cadru, încheiate în anul 2020 în urma finalizării unei proceduri de licitație publică deschisă, cu 3 loturi, pentru achiziția de ordine și medalii naționale.

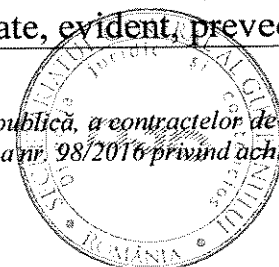
Pe parcursul perioadei de derulare a acordurilor-cadru, au fost încheiate contracte subsecvente în funcție de necesitățile instituției, identificate anual de Cancelaria Ordinilor și transmise Secretariatului General al Administrației Prezidențiale, prin memorandum.

Întrucât cele trei acorduri cadru ajung la final, **Administrația Prezidențială trebuie să demareze cu celeritate o nouă procedură de achiziție publică pentru executarea ordinelor și medaliilor necesare instituției.**

Termenul final al acordurilor-cadru ce au ca obiect confecționarea elementelor din sistemul național de decorații, încheiate de Administrația Prezidențială cu Regiei Autonome "Monetăria Statului" este 02.09.2024, **context care justifică urgența completării legitime și a clarificării cadrului legislativ aplicabil.**

Totodată, subliniem că procedurile referitoare la decorațiile de stat au un caracter cu totul special. Menirea de bază a unei distincții este aceea de a răsplăti meritele pe care o persoană le-a avut într-un anumit context. Adesea, însă, acest context se referă la împrejurări și evenimente cu caracter excepțional, care nu pot fi prevăzute de instituțiile implicate în procedura decorării: o realizare de notorietate, un eveniment unic, un dezastru natural etc. Neputându-se prevedea aceste evenimente, nu se poate, **evident, prevedea nici**

¹ În temeiul prevederilor OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, abrogată în prezent prin Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare.

numărul celor care ar putea fi decorați. De asemenea, nu poate fi prevăzut domeniul care va necesita o atenție deosebită, din partea conducerii statului, prin conferirea de decorații: sănătate, cultură, sport, diplomatie, securitate națională. În același timp, nu poate fi anticipată evaluarea pe care instituțiile în drept să înainteze propuneri o vor face, în privința persoanelor cu merite din domeniul lor de activitate. Așadar, decorările viitoare nu pot fi estimate sub aspect numeric, Administrația Prezidențială având însă obligația de a identifica soluții pentru o rezolvare pozitivă, prin atribuirea unui număr suficient de decorații.

Cu titlu de exemplu, amintim:

- conferirea în număr mare a Ordinului și Medaliei „Meritul Sanitar” corelată cu efortul de recompensare a cadrelor medicale care au avut merite în combaterea Pandemiei de COVID-19;

- conferirea în număr mare a Ordinului și Medaliei „Meritul Diplomatic” în 2020 este explicabilă în contextul exercitării de către România, a Președinției rotative a Consiliului Uniunii Europene;

- participarea românească la acțiunile de salvare cauzate de seismul din Turcia a dus la conferirea în număr mare a unor decorații (naționale și pe domenii de activitate);

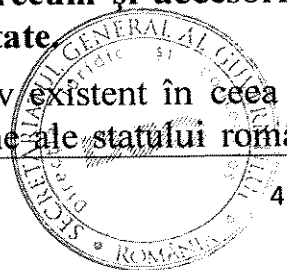
- atribuirea unui număr mare de decorații segmentului militarizat (ne referim atât la persoane, cât și la unitățile militare) constituie una dintre consecințele agravării contextului internațional de securitate, personalul care activează în ministerele și serviciile de resort fiind în mod firesc recompensat și stimulat să își îndeplinească îndatoririle.

Conferirea decorațiilor constituie o atribuție pe care nu o exercită decât șeful statului, potrivit art. 94 lit. a) din *Constituția României*, republicată. Fiind o componentă indispensabilă a exercitării puterii publice, precum și a menținerii legăturilor cu alte state, decorația materializează legătura dintre stat (reprezentat prin Președintele României) și persoana în cauză. Astfel, cu riscul de a comanda decorații care nu au fost prevăzute la încheierea de acorduri multianuale, **statul român trebuie să fie mereu în măsură să poată răsplăti meritele unei persoane, asigurând mereu decorația necesară.**

A nu putea decora o persoană cu merite concrete doar pentru că pe stoc nu există suficiente distincții constituie o gravă limitare a atribuțiilor Președintelui României, precum și, în același timp, o nedorită întrerupere a mecanismului public al răsplătirii meritelor. În acest sens, toate instituțiile statului care au atribuții în privința asigurării disponibilităților financiare necesare Sistemului Național de Decorații trebuie să susțină buna funcționare a acestuia.

Așadar, declanșarea unei proceduri de licitație, care ar dura câteva luni, va determina neîndeplinirea corespunzătoare a prerogativei constituționale de conferire a decorațiilor și titlurilor de onoare. Or, **prin stabilirea exclusivității unitare a Regiei Autonome “Monetăria Statului” pentru confecționarea însemnelor ordinelor, crucilor și medaliilor care fac parte din sistemul național de decorații, precum și accesoriile acestora, această procedură se poate desfășura cu maximă celeritate.**

În consecință, având în vedere ambiguitatea cadrului legislativ existent în ceea ce privește fabricarea de ordine, medalii, decorații, plachete și însemne ale statului român,

precum și necesitatea realizării în condiții de siguranță și în termenele prevăzute sau în termen de urgență a elementelor componente ale sistemului național de decorații, **este imperativă clarificarea aspectelor problematice de natură juridică, prin instituirea cu celeritate a unor prevederi legale unitare aplicabile în materie și conforme cu starea de fapt prezentată anterior.**

2.2.6. În acest sens, **apreciem că se impune adoptarea de către Guvernul României a unei ordonanțe de urgență pentru completarea Legii nr. 29/2000 cu următoarea prevedere esențială pentru derularea optimă a procedurilor de achiziție pe care Administrația Prezidențială le va iniția și le va derula, în acest an și în viitor, pentru confecționarea elementelor componente ale sistemului național de decorații, care pot fi realizate, conform stării de fapt și de drept existente, de către Regia Autonomă „Monetăria Statului”.**

- *«Însemnele ordinelor, crucilor și medaliilor care fac parte din sistemul național de decorații, precum și accesoriile acestora, cu excepția brevetelor, se confecționează și, după caz, se transformă și se recondiționează exclusiv de către Regia Autonomă „Monetăria Statului” din subordinea Băncii Naționale a României».*

2.2.7. Neadoptarea acestei ordonanțe de urgență este de natură să genereze perturbări în ceea ce privește confecționarea elementelor componente ale sistemului național de decorații al României, precum și imposibilitatea ca Președintele României să-și îndeplinească prerogativa constituțională de conferire de decorații și titluri de onoare.

În considerarea faptului că aspectele anterior menționate constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

2.3. Schimbări preconizate

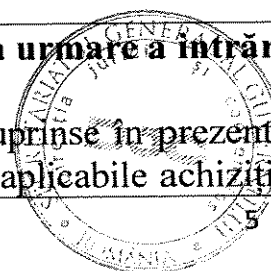
Completarea Legii nr. 29/2000 cu un nou articol, care să permită achiziția, ori de câte ori situația o impune, a serviciilor de confecționare și, după caz, transformare și/sau recondiționare, a elementelor sistemului național de decorații numai de la Regia Autonomă "Monetăria Statului", aceasta având drept exclusiv.

2.4. Alte informații *)

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficiile estimate prin intrarea în vigoare și aplicarea măsurilor cuprinse în prezentul proiect de act normativ au în vedere clarificarea normelor legislative aplicabile achiziției

componentelor sistemului național de decorații, precum și confecționarea acestora la termen, în condiții de siguranță, fiind astfel înlăturate consecințele negative probabile și posibile generate de lipsa unor decorații, ordine, medalii etc, ce ar putea avea impact în ceea ce privește exercitarea prerogativei constituționale de conferire de ordine și medalii de către Președintele României.

3.2. Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

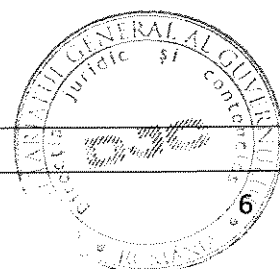
3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

*Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri. ***)*

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						

i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată						

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară

4.8. Alte informații

Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul actului normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.690/2024

6.6. Alte informații

Proiectul de Ordonanță de urgență pentru completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României a fost promovat de Secretariatul General al Guvernului ca urmare a adresei Administrației Prezidențiale cu nr. SG/6592/23.05.2024, prin care a fost transmis prezentul proiect de act normativ, în vederea promovării și adoptării.

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

A fost elaborat cu respectarea procedurilor prevăzute de Legea nr.52/2003 *privind transparența decizională în administrația publică*, republicată. Proiectul a fost publicat pe site-ul SGG (www.sgg.ro) și platforma www.e-consultare.ro în data de la data de 13.06.2024.

Nu au fost primite observații sau recomandări.

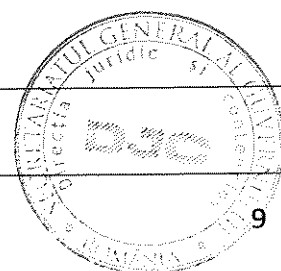
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Secțiunea a 8-a:

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2 Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

ION-MARCEL CÎOLACU

